

PM inför verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för studenter vid Högskolan i Borås, Akademin för vård, arbetsliv och välfärd

Det är viktigt för studenter i VFU att följa basala hygienrutiner enligt nationella och lokala riktlinjer som gäller för personal vid SÄS, inom primärvården och vid kommunal vård. Dessa riktlinjer sammanfattas i korthet och finns beskrivna i sin helhet i de angivna referenserna.

Arbetskläder och skyddskläder

- Arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Dessa ska vara kortärmade, bytas dagligen samt vid behov.
- Långt hår och skägg ska fästas upp. Huvudduk ska vara instoppad under arbetsdräkten och tvättas vid behov. Det är tillåtet att använda egen huvudduk. Huvudduk kan tillhandahållas som personalkläder på sjukhusen samt i primärvården.
- Skydda dina arbetskläder med ett engångsplastförkläde vid direkt kroppskontakt med patient, vid risk för stänk av kroppsvätskor samt kontakt med annat biologiskt material t ex hud och hudfragment (exempelvis vid bäddning).
- När det finns risk för stänk eller droppsmitta ska visir användas i patientnära arbete.

Händer

- Underarmar och händer ska hållas fria från armbandsur, smycken, bandage, förband eller stödskenor.
- Naglar ska vara kortklippta och fria från konstgjort material
- Var rädd om dina händer och ta för vana att regelbundet smörja in dem med mjukgörande kräm. Hud på händer och underarmar bör vara hel för att en fullgod desinfektion ska kunna göras.
- Händer ska desinficeras omedelbart före och efter ett vård- eller omsorgsmoment. Handdesinfektion ska även utföras före rent och efter orent arbete t ex vid arbete i desinfektionsrum, förråd samt läkemedelsrum.
- Händer ska tvättas när de är synligt smutsiga, alltid vid vård av patient med kräkning eller diarré samt inför hantering av livsmedel. Händer tvättas med tvål och vatten, torkas torra samt desinfekteras.
- Handskar ska användas vid risk för kontakt med kroppsvätskor. Desinfektera alltid händerna före och efter användning av handskar. Händerna ska vara torra när handskarna sätts på. Ta av handskarna och desinfektera dina händer direkt efter det smutsiga arbetsmomentet. Det gäller även om flera vårdmoment ska utföras på samma patient.

Rengöring, punktstädning och punktdesinfektion

- Daglig städning ingår i vården och innebär att smuts och damm mekaniskt bearbetas med lämpligt rengöringsmedel. Följ de riktlinjer som finns på respektive enhet.
- Vid spill av mat eller kaffe torkas detta upp direkt med vatten och ev. rengöringsmedel
- Vid spill av smittsamt material och/ eller kroppsvätskor måste detta torkas upp direkt med ytdesinfektionsmedel som innehåller tensider.

Hinder för VFU

Det är inte tillåtet att genomföra VFU

- Då du har kräkning, diarré och/eller akuta förkylningssymtom. Om din tarminfektion kan härledas till pågående calici på enheten ska du vara hemma 2 dygn efter symtomfrihet. Dessa två dagar får tillgodoräknas i VFU-tid.

Det är inte tillåtet att utföra patientnära omvårdnad

- Då du har sår eller eksem på händer och underarmar
- Då du har sårinfektion i ansiktet, t ex munherpes eller piercade hål. Dock är läkta piercade hål inget hinder i vården.

Diskutera med din handledare/ huvudhandledare om alternativa arbetsuppgifter

Referenser

SOSFS 2015:10. *Basal hygien i vård och omsorg*. Stockholm: Socialstyrelsen.

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2015/2015-5-10> [181015]

Vårdhandboken (2018). *Hygien, infektion och smittspridning*.

http://www.varldhandboken.se/Kategori/Hygiene_infectioner_och_smittspridning [181015]

AFS 2018:4. *Smittrisker*. Stockholm: Arbetsmiljöverket. <https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/publikationer/foreskrifter/smittrisker-afs-20184/> [181015]

För innehållet ansvarar

Maria Engström, hygiensjuksköterska, Södra Älvsborgs Sjukhus

Camilla Eskilsson, universitetslektor, Akademin för Vård, Arbetsliv och Välfärd, Högskolan i Borås

Eva-Britt Wüstenhagen, studierektor, verksamhetsförlagd utbildning, Södra Älvsborgs Sjukhus

Maria Werner, överläkare, Vårdhygien, Södra Älvsborgs Sjukhus

Reviderat 181219